

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobkyně **D. B.**, bytem H., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2009, č. X, o odnětí částečného invalidního důchodu,

t a k t o:

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í

Žalobkyně podala v zákonné lhůtě žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2009, č. X, o odnětí částečného invalidního důchodu. Žalovaná napadené rozhodnutí zdůvodnila tím, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov ze dne 12. 10. 2009 poklesla schopnost soustavné výdělečné činnosti žalobkyně z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 30%.

Žalobkyně v žalobě namítala, že podle napadeného rozhodnutí již není částečně invalidní, protože je zdravá. Žalobkyně trpí nevyléčitelnou chorobou – zeleným zákalem obou očí, podstoupila celkem 7 operací – po třech operacích v Novém Jičíně další čtyři operace v Hradci Králové. Při poslední kontrole dne 9. 11. 2009 jí bylo sděleno, že když nebude oči odborně léčit, do pěti let oslepne. Proto

žalobkyně požádala, aby jí byl částečný invalidní důchod ponechán vyloženě na zdravotní účely jejích nemocných očí.

Krajský soud si vyžádal k důkazu posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě. Ten byl vyhotoven touto komisí dne 15. 6. 2010 a žalobkyně byla jejího jednání přítomna.

Žalobkyně se k jednání nařízenému na 21. 7. 2010 dostavila a uvedla, že dobře nevidí, má problémy za šera, nemůže na směny nebo noční a v Hranicích není tolik pracovních příležitostí. Zrak se jí zhoršuje, a to až v současné době. K posudku uvedla, že je úplný, že v něm žádné zprávy nechybí ani v něm neshledala žádné skutečnosti, které by byly v rozporu s jejím zdravotním stavem. Další dokazování žalobkyně nenavrhovala.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s.ř.s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), tedy ke dni 20. 10. 2009.

Provedeným dokazováním soud zjistil, že posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov dne 12. 10. 2009 míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně ohodnotil podle přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kapitoly VII položky 12 písm. b) na 30%. Lékař posudkové služby OSSZ Přerov vyslovil, že žalobkyně není plně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ani částečně invalidní dle § 44 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb. Žalobkyni posuzoval k profesi dělnice, laborantky. Za rozhodující příčinu poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně uvedl stav po operaci obou očí pro juvenilní glaukom s otevřeným úhlem s dobrým výsledkem, t.č. uspokojivým visem. Proto hodnotil středem daného rozmezí. Uzavřel, že se nejedná o invaliditu.

Pro přezkumné soudní řízení zdravotní stav žalobkyně a její dochovanou pracovní schopnost k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí posoudila dne 15. 6. 2010 posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě. Z posudku soud zjistil, že posudková komise vycházela při posouzení zdravotního stavu žalobkyně ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře, ze zdravotnické dokumentace a lékařských zpráv uvedených v posudku, včetně úplné spisové dokumentace OSSZ Přerov a zpráv doložených žalobkyní k žalobě.

Ve svém posudkovém hodnocení došla Posudková komise MPSV v Ostravě k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně byl k datu rozhodnutí žalované 20. 10. 2009, který byl k tomuto datu stabilizován, byl stav po trabeculectomii a iridectomii obou očí pro primární glaukom s otevřeným úhlem s normálním viděním levého oka a lehkou poruchou vidění pravého oka. Tento stav žalobkyně odpovídal postižení uvedenému v kapitole VII oddílu A položce 6 písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb.

Posudková komise stanovila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně na horní hranici o 15%.

Posudková komise MPSV v Ostravě dále uvedla, že žalobkyni nehodnotila podle písm. b), c) ani d), protože nebyly zjištěny příznaky tato písmena charakterizující.

Dále posudková komise odůvodnila odlišné hodnocení oproti posudkovému lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov. Komise nehodnotila žalobkyni podle položky 12 písm. b), protože nitrooční operace nebyly provedeny pro postižení nitroočních médií, které by způsobovalo poruchu zrakových funkcí, ale z důvodu snížení nitroočního tlaku jako prevence zhoršování očních funkcí.

Dále posudková komise dodala, že žalobkyně byla uznána plně invalidní při zjišťovací prohlídce 17. 6. 1996 pro chronický pigmentový juvenilní glaukom oboustranný, vzdorující konzervativní i chirurgické léčbě a během terapie trvající déle než rok nebylo dosaženo stabilizace. Prognóza byla nejistá, nitrooční tlak byl nestabilní a další chirurgická intervence nebyla vyloučena. Od roku 1996 byla žalobkyně hodnocena v poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 70%, v roce 1998 o 40%, v roce 2000 o 50% a v roce 2003 a 2005 o 40%. V době vydání napadeného rozhodnutí bylo oční onemocnění po léčbě stabilizováno, centrální i periferní visus pravého oka byl normální, na levém oku centrální visus jen lehce snížen s kvadrantovým výpadem zorného pole nasálně a pokles pracovní schopnosti již neodpovídal ani částečné invaliditě.

Posudková komise uvedla, že pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně nebyla schopna fyzické práce, kde jsou požadavky na zrak vyšší než zjištěné zrakové funkce. Podle komise byla žalobkyně schopna lehčí práce s uvedeným omezením v administrativě, ale i v dělnických profesích v lehkém průmyslu nebo ve službách.

Skutková zjištění ve věci tedy učinil soud z rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2009, z obsahu posudkového spisu žalobkyně uloženého u Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov a z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě ze dne 15. 6. 2010.

Podle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %.

Podle § 39 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. se při určování poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti pojištěnce vychází z jeho zdravotního stavu doloženého výsledky funkčních vyšetření a z jeho schopnosti vykonávat práce odpovídající zachovaným tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k výdělečným činnostem, které vykonával předtím, než k takovému poklesu došlo.

Podle § 6 odst. 3 vyhl. č. 284/1995 Sb. pro stanovení procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti je nutné určit zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Je-li těchto zdravotních postižení více, jednotlivé hodnoty poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti ostatních zdravotních postižení.

Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

V projednávané věci jde o odnětí částečného invalidního důchodu, jehož přiznání je podmíněno dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a rozhodnutí soudu proto závisí především na odborném lékařském posouzení zdravotního stavu žalobkyně. V přezkumném soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o plné invaliditě, částečné invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Pokud posudek této posudkové komise splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku, je zpravidla v přezkumném soudním řízení rozhodujícím důkazem.

Soud proto při posouzení dochované pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí vycházel především z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě ze dne 15. 6. 2010. Tento posudek podala posudková komise v řádném složení, stanoveném vyhláškou č. 182/1991 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobkyně a odborným členem posudkové komise byla též odborný oční lékař – tedy odborník v oboru, do něhož je zařazeno nejzávažnější zdravotní postižení žalobkyně. Při stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti vycházela posudková komise z ustanovení § 6 vyhlášky č. 284/1995 Sb. a určila jakými zdravotními postiženími žalobkyně trpí a tato postižení uvedla v posudku. Dospěla k závěru zcela shodně se závěrem posudku posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov, že k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, který byl k datu rozhodnutí žalované 20. 10. 2009 stabilizován, byl stav po trabeculectomii a iridectomii obou očí pro primární glaukom s otevřeným úhlem s normálním viděním levého oka a lehkou poruchou vidění pravého oka. Tento stav žalobkyně odpovídal postižení uvedenému v kapitole VII oddílu A položce 6 písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Posudková komise stanovila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně na horní hranici o 15%.

Komise obsáhle a přesvědčivě zdůvodnila odnětí částečného invalidního důchodu i stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně.

Ve svém posudku PK MPSV uvedla i pracovní omezení žalobkyně a nevhodné pracovní podmínky a uvedla, jaké práce je žalobkyně schopna.

Kapitola VII oddíl A položka 6 písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, uvádí jako zdravotní postižení vady zorného pole - defekty zorného pole sektorové a menší.

Podle obecných posudkových zásad se míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanoví podle ostroty zrakové dosažené s korekcí do blízka i do dálky, zorného pole a případných potíží s přihlédnutím k intelektovým schopnostem či postižení sluchu.

Žalobkyně sama uváděla u jednání soudu dne 21. 7. 2010, že ke zhoršení zdravotního stavu u ní došlo v současné době. Jak již bylo konstatováno výše, soud přezkoumává napadené rozhodnutí ke dni jeho vydání, tj. k datu 20. 10. 2009. K tomuto datu a k provedenému dokazování žalobkyně neměla námitky, posudek shledala jako úplný a nenamítala ani nic konkrétního ke skutkovým zjištěním posudkové komise či k obsáhlému vysvětlení komise o průběhu kontrolních prohlídek a charakteru operace jako preventivní. Další důkazy žalobkyně nenavrhovala.

Soud po zhodnocení provedeného dokazování považuje posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Ostravě ze dne 15. 6. 2010 za úplný, odborný a přesvědčivý, neboť posudková komise v posudku uvedla, z jakých lékařských nálezů o zdravotním stavu žalobkyně vycházela, jaká zjištění z nich učinila a jak je hodnotila. Přitom aplikovala i ust. § 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.

Zjištěný pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně ve výši 30%, jak je uvedeno výše, je nižší než 33% potřebných pro přiznání nároku na částečný invalidní důchod. Podle závěru posudkové komise MPSV v Ostravě u žalobkyně nešlo ani o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav jí neztěžoval obecné životní podmínky.

Žalobkyně tak k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí v souhrnu nesplňovala podmínky částečné invalidity, jak jsou vymezeny ve výše citovaném ustanovení § 44 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb.

K námitce žalobkyně ohledně nemožnosti sehnat v Hranicích zaměstnání a k její finanční situaci soud uvádí, že poskytování dávek sociální péče, včetně invalidních důchodů, je dobrodíním státu a invalidní důchody jsou vypláceny předně těm osobám, jejichž dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav natolik omezuje jejich pracovní schopnosti, s přihlédnutím k získané kvalifikaci, že ztrátu na výdělku jim musí takto v rámci společenské solidarity kompenzovat. Tato pomoc směřuje k nejvážněji zdravotně postiženým osobám. Zdravotní stav se přitom posuzuje k datu vydání rozhodnutí a pokud podmínky invalidity žadatel v této době nesplňuje, nelze mu jej přiznat. Invalidní důchody nejsou takovou dávkou sociální ochrany, které by primárně zabezpečovaly minimální existenční standard všem osobám bez rozdílu zdravotního stavu – takovými dávkami jsou jiné dávky sociální ochrany.

Podle § 73 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, sociální péčí zajišťuje stát pomoc občanům, jejichž životní potřeby nejsou dostatečně zabezpečeny příjmy z pracovní činnosti, dávkami důchodového nebo nemocenského zabezpečení, popřípadě jinými příjmy, a občanům, kteří ji potřebují vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nebo věku, anebo kteří bez pomoci společnosti nemohou překonat obtížnou životní situaci nebo

nepříznivé životní poměry. Podle § 73 odst. 2 téhož zákona v oblasti sociální péče stát zajišťuje poradenskou a výchovnou činnost, zejména výchovu k odpovědnému rodičovství, k upevňování rodinných vztahů a k vzájemné pomoci mezi občany, především pomoci občanům těžce zdravotně postiženým a starým občanům, a poskytuje další dávky a služby.

Podle § 6 odst. 4 písm. l) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, okresní správy sociálního zabezpečení poskytují občanům a zaměstnavatelům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení.

Podle § 1 odst. 2 zákona č. 111/2006 Sb., o hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, každý má nárok na základní sociální poradenství vedoucí k řešení hmotné nouze nebo jejímu předcházení. Orgány pomoci v hmotné nouzi jsou pověřené obecní úřady nebo obecní úřady s rozšířenou působností (sociální odbor) a také krajské úřady.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, státní sociální podporou se stát podílí na krytí nákladů na výživu a ostatní základní osobní potřeby dětí a rodin a poskytuje ji i při některých dalších sociálních situacích. Státní sociální podpora se ve stanovených případech poskytuje v závislosti na výši příjmu. Podle § 2a odst. 1 cit. zákona orgány státní sociální podpory, které vykonávají státní správu podle tohoto zákona, jsou úřady práce a krajské úřady.

V souzené věci není invalidní důchod tou dávkou, která by žalobkyni zajistila požadovanou sociální pomoc. Tu může žalobkyně za splnění zákonných podmínek žádat v jiných systémech sociální ochrany, jak bylo výše uvedeno.

Soud z výše uvedených důvodů žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

Právo na náhradu nákladů řízení žalobkyni nevzniklo, neboť v tomto řízení nebyla úspěšná a žalovaná v tomto řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 1 a 2 s.ř.s., § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. v platném znění).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, do dvou týdnů po jeho doručení, prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, písemně ve dvojím vyhotovení.

V Olomouci dne 21. 7. 2010

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně